

Expunere de motive

Legea specială actuală care reglementează organizarea și funcționarea profesiei de mediator în România este Legea nr. 192/2006. Prin decizia nr. 266 din 7 mai 2014 Curtea Constituțională a României a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor, art. 2 alin. (1) și alin. (1²) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.

Aceste prevederi reglementau parcurgerea unei proceduri obligatorii de informare cu privire la procedura și avantajele medierii pentru soluționarea conflictelor sau litigiilor, precum și inadmisibilitatea cererii de chemare în judecată, ca sancțiune a neparcurgerii acestei proceduri.

Acestea au fost declarate neconstituționale în sensul că s-a considerat a fi neconstituțională obligația părților de a participa la ședința de *informare* privind legea medierii, deoarece nu se justifică o procedură specială de informare asupra conținutului acestei legi, cetățenii beneficiind de prezumția de cunoaștere a legii.

De asemenea, se consideră că sancțiunea pentru neparcurgerea acestei proceduri, respectiv inadmisibilitatea cererii de chemare în judecată, este neconstituțională deoarece prin dispozițiile art. 21 din Constituție, se stipulează că nu poate fi îngrădit accesul liber la justiție. Curtea Constituțională a apreciat că o procedură prealabilă obligatorie a *informării* asupra avantajelor medierii și sancțiunea inadmisibilității acțiunii de chemare în judecată în cazul în care nu se realizează această procedură prealabilă, sunt o sarcină inoportună pusă asupra justițiabilului în condițiile în care procedura se rezumă la o simplă obligație de *informare* și nu la *încercarea efectivă* de soluționare a conflictului prin mediere. Obligativitatea participării la informare se constituie într-un filtru de îngrădire a liberului acces la justiție. Curtea Constituțională a definit liberul acces la justiție ca fiind facultatea fiecărei persoane de a se adresa unei instanțe judecătorești pentru apărarea și valorificarea drepturilor și intereselor legitime. Orice limitare a acestui drept constituțional trebuie să fie temeinic justificată, în așa fel încât dezavantajele create să nu depășească posibilele avantaje.

Curtea Constituțională a statuat faptul că art. 60¹ din Legea nr. 192/2006 este constituțional, întrucât prezentarea părților la ședința de informare nu mai reprezintă o obligativitate pentru părți, ci o opțiune voluntară a persoanelor interesate să recurgă la o asemenea metodă alternativă și facultativă de rezolvare a conflictelor.

Prin prezenta propunere legislativă se pune în concordanță Legea medierii nr. 192/2006 cu decizia Curții Constituționale, întrucât această lege rămăsese fără substanță și unele articole erau în neconcordanță unele cu altele, astfel încât arhitectura legii nu mai era în acord cu normele de tehnică legislativă și nu se mai încadra în sistemul legislativ actual.

În articolul 2 din propunerea legislativă se clarifică faptul că informarea privind avantajele medierii este o etapă care face parte din procedura medierii și constă în analiza conflictului de către mediator, din expunerea percepției asupra conflictului de către părțile implicate.

În interpretarea legii actuale s-a creat o confuzie prin faptul că legea cuprinde două tipuri de informare, una realizată de judecător, procuror, executor judecătoresc, avocat, notar și care se referă la informarea privind avantajele folosirii procedurii de mediere și o altă informare privind avantajele medierii realizate de mediator, în urma analizării conflictului de către acesta, din expunerea prezentării conflictului în percepția părților. Astfel, prezentele modificări clarifică cele două aspecte asupra sintagmei „informare” cuprinsă în conținutul legii.

Prin noile propuneri de modificare a Legii medierii se menține caracterul facultativ al procedurii medierii, prin aceea că părțile își pot soluționa conflictele de orice natură, atât înainte, cât și după declanșarea unui proces în fața instanței de judecată.

Având în vedere prevederile principiilor fundamentale ale procesului civil prevăzute la art. 20 din Codul de procedură civilă, prin care judecătorul are îndatorirea sub normă imperativă să asigure respectarea și să respecte el însuși principiile fundamentale ale procesului civil, și ale art. 21 prin care judecătorul are îndatorirea să recomande părților soluționarea amiabilă a litigiului prin mediere, potrivit legii speciale, considerăm necesar să existe o normă imperativă în legea medierii cu privire la îndatorirea judecătorului de a recomanda medierea, lucru specificat și în conținutul art. 227 din Codul de procedură civilă.

Atunci când recomandă medierea judecătorul trebuie să solicite părților dovada încercării procedurii de mediere, conform art. 60¹, dovadă care se regăsește cuprinsă în modificările propuse la art. 2 alin. (1¹), care fac referire la certificatul de informare, eliberat de mediator în urma analizării conflictului, din expunerea tuturor părților implicate în conflict, dacă părțile nu continuă medierea, și la procesul verbal de închidere a medierii, eliberat conform art. 57, în toate cazurile în care s-a parcurs procedura medierii. În situația în care una din părțile implicate în conflict nu participă la această analiză de conflict se eliberează un proces verbal, conform art. 2 din lege, care se depune la dosarul instanței. Acest proces verbal nu constituie dovadă că părțile au încercat procedura de mediere și este o cale de comunicare

între judecător și mediator în vederea bunei derulări a procesului, medierea fiind un instrument modern de lucru aflat la dispoziția judecătorului.

Prin modificările propuse se realizează o corelare între art. 2, art.60¹ din legea medierii și decizia Curții constituționale nr. 266 din 7 mai 2014. Astfel, în cazurile prevăzute la art.60¹, dacă odată cu primirea cererii de chemare în judecată, reclamantul nu a depus dovada că s-a încercat soluționarea conflictului prin mediere, instanța, odată cu comunicarea cererii de chemare în judecată către pârât va solicita atât reclamantului, cât și pârâtului să depună dovada că au încercat soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, dacă o astfel de încercare a avut loc.

În cazul în care judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată și niciuna din părți nu comunică instanței dovada încercării soluționării litigiului prin mediere, judecătorul va solicita părților depunerea acesteia până la primul termen de judecată. În cazul în care la primul termen de judecată părțile nu depun dovada că au încercat soluționarea conflictului prin mediere, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă.

Aceste modificări legislative nu trebuie considerate ca limitări ale justițiabililor la dreptul de liber acces la justiție, conform art. 21 din Legea fundamentală.

Conform Deciziei Curții Constituționale nr. 1 din 8.02.1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a accesului liber la justiție. În jurisprudența citată s-a statuat că liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, fiind de competența exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă din dispozițiile art. 126 alin (2) din Constituție. De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului se arată că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului.

Curtea Constituțională a constatat că instituirea unor condiții formale ale cererii de chemare în judecată nu poate fi considerată de palno, drept o negare a efectivității dreptului de acces la justiție, ci aceasta constituie o expresie a obligativității exercitării drepturilor și libertăților cu bună credință, în limitele instituite de lege. Mai mult, nerespectarea condițiilor prescrise pentru conformitatea cererii introductive de instanță, nu atrage în mod necondiționat anularea actului procedural, existând posibilitatea modificării sau completării acestuia în termenul stabilit de instanță.

Consiliul de mediere, organism autonom și de reglementare a profesiei, a decis prin Statutul profesiei, organizarea profesiei de mediator, într-un corp profesional, pe structuri județene, fără personalitate juridică, și câte un reprezentant la nivelul fiecărei Curți de apel a României. Considerăm necesar ca această prevedere din statut să fie cuprinsă și în conținutul legii medierii pentru o mai bună reglementare a organizării profesiei.

Având în vedere argumentele sus-menționate, va transmitem spre dezbateră și adoptare, în procedură de urgență, prezenta propunere legislativă, conform art. 75 și art. 76 din Constituția României, republicată.

Inițiatori,

ALEXANDRU CORIOȘ - SENATOR PSD

DONTU OVIDIU - SENATOR PSD

ȚÎLOR IULIAN - SENATOR PSD

COCA LAURENTIU - SENATOR PSD

FEDEROVICI IULIA - ELENA - SENATOR PSD

AL. P. Tăbăceanu - PSD Senator

IURBAN NICOLAE - PSD Senator

ISĂILA M. OVIDIU - UNPR Senator

FIREA GABRIELA - PSD

CONSTANTINESCU FLORENTIN - PSD

MIHAILA ALBULESCU - PSD

MIRON STELIANA - PNL

VOCHITOIU HARALAMB - UNPR

POP LIVIU MARIAN - PSD

DEBENTU NELCELA - PSD

BELACURENCU TRIFON - PSD

FILIP PETRU - PSD

Mihăilescu Șerban - UNPR

PAVEL HAZIAN - PSD

JIPA FLORINA - UNPR

BODOG FLORENTIN - PSD

POSTE MARIUS - PSD

Bodoloiu Nicolae	- PSD-senator.	Boaleed
TANCZOS BARNA	UDMR-senator	
LA SZLO ATTILA	UDMR-senator	
VEGH ALEXANDRU	UDMR-senator	
PATAKI CSABA	UDMR-senator	
NICOLAE MARIUS	PHC-SENATOR	
ICAN IOVESCU	UNPR-senator	
Ionel Agnigianu	UNPR-senator	
VASILIEV MARIAN	UNPR-senator	
MIN AUGUSTIN	PSD-senator	
Stu Coman	PSD-dep	
Cristea Aurelie	PSD-dep	
BIRCHALL ANA	PSD-dep	
Solomon Adrian	PSD-dep	
Nistha Victor	PSD-dep	
Guzma Horia	PSD-dep	
Ion Moldovan	PSD-dep	
Lordache Florin	PSD	
Delucanu E. Mircea	PSD	
Mura-Danu Simona	PHL deputat	
REUER Elena Ramona	PHL deputat	
Trime Vicentiu Clirce	ALAE	
NICHITA CRISTINA	PSD	
Surut Aurel	PSD	